

ΔΟΜΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ

Α) ΕΝΝΟΙΑ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ: Παράγραφος είναι μια ομάδα φράσεων που συναποτελούν ένα νοηματικό σύνολο-αποδίδουν ένα ορισμένο νοημα.

Β) ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ:

1. ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Είναι η περίοδος εκείνη που αποδίδει το κυριο-κεντρικό νοημα της παραγράφου. Συνήθως είναι η πρώτη περίοδος. Μερικές φορές όμως είναι δυνατόν να παραλείπεται. Αντιστοιχεί στον πρόλογο μιας Έκθεσης.

2. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ (ΣΧΟΛΙΑ): Είναι το μέρος της παραγράφου που ακολουθεί μετά τη θεματική περίοδο. Εκεί επεξηγείται, αναλύεται, περιγράφεται, τεκμηριώνεται η θεματική περίοδος. Αντιστοιχεί στο κυρίως θέμα της Έκθεσης.

3. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΤΑΚΛΕΙΔΑ: Προκειται για την τελευταία περίοδο της παραγράφου, όπου συνοψίζεται το περιεχόμενο της. Πολλές φορές απουσιάζει καθώς η ύπαρξη της δεν είναι απαραίτητη. Αντιστοιχεί στον επίλογο της Έκθεσης.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ

Α) ΜΕ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Σε περίπτωση που το περιεχόμενο της θεματικής περιόδου χρειάζεται διευκρίνιση, τότε η παράγραφος μπορεί να αναπτυχθεί με παραδείγματα ή με επεξηγήσεις.

Β) ΜΕ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΘΕΣΗ: Όταν η θεματική περίοδος μας οδηγεί να επισημάνουμε τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα σε πρόσωπα, πράγματα, καταστάσεις, ιδέες κάνοντας σύγκριση στις σημαντικές λεπτομέρειες της παραγράφου.

Γ) ΜΕ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ: Όταν η θεματική περίοδος είναι διατυπωμένη με τέτοιο τρόπο, ώστε να μας παρκινήσει να ρωτήσουμε το "Γιατί", η μέθοδος ανάπτυξης θα είναι η αιτιολόγηση.

Δ) ΜΕ ΟΡΙΣΜΟ: Όταν το περιεχόμενο της θεματικής περιόδου υποβάλλει στον αναγνώστη την ερώτηση "τι είναι;" ή "τι εννοεί με αυτό;" η παράγραφος πρέπει να αναπτυχθεί με ορισμό. Ορισμός είναι ο καθορισμός και η έκθεση των κυρίων γνωρισμάτων μιας έννοιας. Αυτός μπορεί να είναι **ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ** ή **ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΣ-ΓΕΝΕΤΙΚΟΣ**.

Ε) ΜΕ ΔΙΑΙΡΕΣΗ: Όταν η θεματική περίοδος είναι διατυπωμένη έτσι που να χρειάζεται να αποκαλυφθούν τα στοιχεία από τα οποία αποτελείται ένα αντικείμενο ή μια ιδέα, τότε η ανάπτυξη πρέπει να γίνει με διαίρεση: το κομμάτισμα του ολόκληρου στα μέρη του.

ΣΤ) ΜΕ ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: Όταν στη θεματική περίοδο διατυπώνεται η αιτία ή οι αιτίες που οδηγούν σε ένα αποτέλεσμα ή σε αποτελέσματα, τότε η ανάπτυξη πρέπει να γίνει με τη μέθοδο των αιτιών και των αποτελεσμάτων.

Ζ) ΜΕ ΑΝΑΛΟΓΙΑ: Αν η θεματική περίοδος είναι διατυπωμένη ως παρομοίωση ή μεταφορά, τότε πρέπει να αναπτυχθεί με αναλογία, δηλαδή με μια εκτεταμένη παρομοίωση. -Ιδιαίτερα στην περιγραφή, για να γίνουν πιο κατανοητά ορισμένα στοιχεία του περιγραφόμενου αντικείμενου, δίνεται κάποιο "αναλόγο" παράδειγμα από άλλους χώρους που είναι πιο οικείοι στον αναγνώστη. Με αυτόν τον τρόπο προβάλλεται μια λανθάνουσα ομοιότητα ανάμεσα σε δυο αντικείμενα, που φαινομενικά είναι εντελώς διαφορετικά.

-Στην αναλογία υπάρχουν δυο μέρη-σκέλη: 1. Αυτό που αναφέρεται στο περιγραφόμενο αντικείμενο και 2. Ένα άλλο αντικείμενο ή κατάσταση που παρουσιάζει ανάλογες-ομοιότητες με αυτό.

Η) ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΣ ΜΕΘΟΔΩΝ.